כם א מיי פ״ב מהל׳

סמג לאוין קח טוש"ע

לה"ע סימן טו סעי' כו: ב מיי' וסמג וטוש"ע

יבוס הל' טו סמג עשין נא טוש"ע אה"ע

ין גא טוש״ע אה״ע סימן קסח סעיף א:

אימורי ביאה ה"נו

למישרי צרה שלא במקום מצוה מאי מעמא

אמר קרא יעליה במקום עליה הוא דאסירא

שלא במקום עליה שריא א"ל רמי בר חמא

לרבא אימא ערוה גופיה שלא במקום מצוה

תישתרי ולאו קל וחומר הוא במקום מצוה

אסירא שלא במקום מצוה שריא אמר ליה

צרה תוכיח דבמקום מצוה אסירא ושלא

במקום מצוה שריא אמר ליה עליך אמר קרא

בחייה כל שבחייה האי בחייה מיבעי ליה

אלמעומי לאחר מיתה ההיא ימואשה אל

אחותה נפקא אי מואשה אל אחותה ה"א

נתגרשה שריא ת"ל בחייה יכל שבחייה

דאע"ג דנתגרשה לא אלא אמר רב הונא בר

תחליפא משמיה דרבא תרי קראי כתיבי

כתיב אשה אל אחותה לא תקח לצרור וכתי'

לגלות ערותה דחדא משמע הא כיצד במקום

מצוה שתיהן אסורות שלא במקום מצוה

היא אסורה וצרתה מותרת איפוך אנא במקום

מצוה היא אסורה וצרתה מותרת ושלא

במקום מצוה שתיהן אסורות א"כ לא יאמר

עליה א"ל רב אשי לרב כהנא ממאי דהאי

עליה לאיסורא דלמא להתירא וה"ק רחמנא

אשה אל אחותה לא תקח לצרור לא היא

ולא צרתה שלא במקום עליה אבל במקום

עליה שתיהן מותרות א"כ לגלות ערוה

דחרא היכי משכחת לה אי במקום מצוה

שתיהן מותרות אי שלא במקום מצוה

שתיהן אסורות: גופא רבי אומר יולקח

ולקחה ויבם ויבמה לאסור צרות ועריות

מידי צרות כתיבא הכא ועוד צרות מלצרור

נפקא לצרור מפיק ליה רבי לכדרבי שמעון

צרה יהכא כתיב ה"ק א"כ לימא קרא ולקח

מאי ולקחה כל היכא דאיכא תרי לקוחין

דאי בעי נסיב האי ואי בעי נסיב האי שריא

ואי לא תרוייהו אסירין ויבמה במקום ייבום

הוא דאסירא צרה שלא במקום ייבום שריא

צרה ורבנן האי ולקחה מאי עבדי ליה

מיבעי להו לכדרבי יוםי בר חנינא

סראמר רבי יוםי בר חנינא ולקחה מלמד סראבי

ישמגרשה בגם ומחזירה ויבמה יעל כרחה

ורבי דרבי יוםי בר חנינא 2מלאשה נפקא

על כרחה 2מיבמה יבא עליה נפקא ורבי

האי עליה מאי עביד ליה מיבעי ליה

אל על דבר ב"ד אלא על דבר מלכדתניא סייבין ב"ד

ליקוחין כדדרשינן בפ"ב דקדושין (דף מא.) ושלח ושלחה מלמד שהשליח עושה שליח אבל בקונט׳ פי׳ דולקחה משמע דנפלו לו שתים ואמר רחמנא ולקחה לאחת ולא לשתיהן וליכא להקשות לפירושו דלמא להא גופא אינטריך לכשנפלו לו שתי יבמות מבית אחד שלא ייבם אלא אחת מנא ליה למידרש כל היכא דאיכא תרין לקוחין כו׳ דהא דרשינן לה בהחולך (לקמן דף מד.) מאת בית אחיו בית אחד הוא בונה ואינו בונה שתי בתים וא"ת ודלמא אתא קרא למימר שייבם הצרה ולא הערוה ולמ"ד ערוה

(א) לא לריכא קרא ניחא: בל היכא דאיכא תרין לקוחין כו'. וא"ת חייבי עשה נמי ליתסרי ללרה דליכא למימר דאי בעי האי נסיב ואי בעי האי נסיב ועוד חימה דהשתא ליכא בלרת ערוה כרת וא"כ תיבעי חלילה כמו חייבי עשה דמרבינן להו מיבמתו בפרק שני (לקמן כ.) וי"ל דחייבי עשה דאיתרבו לחלינה ואית בהו זיקה קצת הוו בכלל ולקחה וא"כ לרת ערוה ע"כ לא בעיא חלינה דאי בעיא הוי בכלל ולקחה ועוד ולקחה משמע לשון תפיסת קידושין הלכך חייבי עשה דתפסי בהו קדושין הוו בכלל ולקחה: מלמד שמגרשה בגם ומחזירה. נפרק החולן (לקמן דף לט.) אמרינן דאילטריך דס"ד מצוה דרמא רחמנא עליה עבדה השתא תיקום עליה באיסור אשת אח ותימה דמשמע דלביאה שניה לא לריך קרא להתיר ואמאי והא מלוה דרמא רחמנא עליה עבדה מביאה ראשונה דהא ביאה שניה לא דחיא חייבי לאוין כדאמר בפרק שני (לקמן כ: ושם) וי"ל דביחה שניה לח לריכח קרא דסברא הוא דלא אמר רחמנא יבא עליה לגרשה אחר ביאה ראשונה ומ"מ ביאה שניה לא דחיא חייבי לאוין דרשות היא וליכא עשה אלא בביאה רחשונה או: ויבמה בעל ברחה. הכא משמע דמה"א דריש לה ותימה דבפ"ק דקידושין (דף יד. ושם) משמע דדריש מה"א ביאה גומר בה ואין כו' דפריך התם והא מיבעי ליה ויבמה על כרחה א"כ לימא קרא ויבם וי"ל דהתם הכי "פריך א"כ דלביאה גומרת בה גרידא אתא נימא קרא ויבס יוכענין זה יש לקמן בפרק 5"6 (לף סח: ושם)

לימא קרא והיא בקדשים לא תאכל שוקשה לקמן בפ"ב (דף יט:) דרשינן מיבמה עדיין יבומין הראשונים עליה וא"ר ילחק דדרשינן הני תלתא דרשות מיבם ויבם ויבמה וכענין זה בריש האיש מקדש (קדושין דף מה.) דריש שלשה דרשות מושלחה שלח ושלח מקדש (קדושין דף מה.) דריש שלשה דרשות מושלחה: אין חייבין אלא על דבר שודונו ברת. למעוטי חייבי לאוין ועל שגגתו חטאת למעוטי פסח ומילה דלית בהו חטאת כדתנן בפ"ק דכריתות (דף ב.) ולא בעבודת כוכבים אלא על דבר שזדונו כרת למעוטי מגפף ומנשק ושגגתו חטאת למעוטי דבר שאין בו מעשה:

במישרי צרה שלא במקום מצוה. וא"ת להנהו שינויי דלעיל מאי טעמא. כלומר היכי מידרשא היתר מהכא: במקום עליה הוא. דמצרכי קרא לערוה גופה מנא להו למישרי צרה דכתיב לצרורים למיסר צרה ולא במקום אחר: אימא ערוה גופה שלא שלא במקום מנוה וי"ל דנפקא להו מהיכא דנפקא ליה לרבי: במקום מנוה סשחרי. מדכתיב עליה דקאי נמי אאחות אשה: כל מאר ולקחה בו׳. מנינו למימר דמייסורא דה״א דרשי׳ חרין שנחייה. אשחך לא משא אח אחוחה: סרי קראי רסיבי. מעיקרא

כתיב לנרור דמשמע לה היה ולה לרתה והדר כתיב לגלות ערותה דמשמע חדא הוא דאסירא: נמקום מלוה שתיהן אסורין. כדכתיב עליה דמשמע במקום עליה: ואיפוך אנא במקום מלוה היא אסורה ולרתה מותרת. דהא עליה אלגלות ערותה סמיך דמשמע חדא למדרש הכי במקום עליה הוא דלא אסיר לן אלא חדא וקרא דללרור אשלא במקום מלוה: א"ר לא יאמר עליה. דבלא עליה נמי כי קשו לן קראי אהדדי משנינן להו מסברא הכי היתירא למצוה ואיסורא שלא במקום מצוה הלכך עליה לחדושי אתא למדרשיה אלזרור ולמיסר לרה במקום מלוה כערוה: ממאי דהאי עליה לאיסורא. אלרה ולא לערוה דלמא למישרי תרוייהו במקום מלוה אתא והכי משמע ואשה אל אחותה לא תקח ללרור לא היא ולא לרה ואם עליה דמקום מלוה היא אפי׳ בחייה יתקיים (כמו) יבמה יבא עליהוי דייבום: לכדר׳ שמעון. בפרק ד' אחים (לקמן דף כח:) ג' אחין שנים מהם נשוחין שתי אחיות או אשה ובתה ומתו ונפלו לפני השלישי הרי אלו חולצות ולא מתייבמו׳ לפי ששתיהן זקוקות לו מקדושי שני אחיו וזיקה הוי כקלת קדושין ואי מייבס חדא מנייהו קנסיב אחות זקוקתו בחייה חקוקתו הויא כאשתו אבל חליצה בעיא דלא אלים למיהוי כאחות אשה ממש להפטר בלא כלום ותניא בברייתא רבי שמעון פוטר בשתיהן מן החלילה ומן הייבום ויליף טעמא מללרור בשעה שנעשו לרות זו לזו כגון הכא דנעשו האחיות לרות זו לזו בזיקה לא יהא לך ליקוחין אפילו באחת מהן: א"כ. דהאי ולקחה לגופיה הוא דאתא נימא קרא ולקח מאי ולקחה דמשמע דשתים נפלו לו מאחיו ואמר רחמנא ולקחה לאחת ולא לשתיהן אי קרינא ולקחה בכל חדא מינייהו שריין כל חדא מינייהו ואי לא קרינן ולקחה בכל חדא מנייהו כגון שהאחת ערוה תרוייהו אסורין. ולרות לרותיהן נמי מהכא נפקא דמשנפלה לו לרת ערוה מאחיו הראשון ונדחית הערוה ממנו נאסרה עליו עולמית משום אשת אח

וכשנתייבמה לאחיו השני ולו אשה

אחרת ומת וחזרה ונפלה לפני זה לא

הרינא בה בזו שנאסרה עליו ולהחה

שזרונו כרת ושגגתו חמאת וכן המשיח הלכך תרוייהו אסורין וכן לעולם: מלמד שמגרשה בגט ומחזירה. לחחר שנשחה נעשית כחשתו וחם רלה לגרשה מגרשה בגט ואינה לריכה חלילה: ומחזירה. אם רצה להחזיר ולא אמרינן מצוה רמא רחמנא עליה ועבדה ומהשתא תיקום עליה באיסור אשת אח. להכי כתיב ולקחה לו לאשה דכיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר: בעל כרחה. שאם בא עליה יבם אפילו בעל כרחה קנאה ויורשה ומטמח לה ולכל דבר היא אשתו בהך ביאה: על העלם אין חייבין בית דין. להביא פר : 757

ב) כתובות פב: לקמן יט: לט., ג) ל"ל לכדמנן, ד) הוריות ח. ע"ש, ה) [ויקרא יח], ו) [דברים כה], ו) [ל"ל פירושו], נ"ל, וי ניהי. [ל"ל פירושו], ן פרש"י שם ת) [וכן פרש"י שם בקידושין להדיה והוכיח פירוש זה מברייתה דיבמות

נד.], ע) ס"ח ועוד קשה,

תורה אור השלם וְאִשְּׁה אֶל אֲחֹתָה לֹא
תְקָּח לִצְרֹר לְגַלוֹת ָּעֶרְוָתָה עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: עַרְוָתָה עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ:

ויקרא יח יח ניקרא יח יח 2. כִּי יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדְּוּ ומת אַחַד מַהֶּם וּבֵן אֵין לוֹ לֹא תִהְיָה אֵשֶׁת הַמֵּת החוצה לאיש זר יבמה יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקְּחָה לוֹ לְאִשָּׁה וִיִּבְּמָה:

דכרים כה ה

הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה מאי וכ ולמ"ד ערוה גופה לא : לריכא

מוסף רש"י

שמגרשה ש. ומחזירה. אשמעינן, מגר לריכה טא חלינה, ואשמעינן שאם רגה להחזירה מחזירה כשאר אשה (כתובות פב. וכעי"ז לקמן כ. לט.). אין חייבין לקמן כ. לט.). אין חייבין ב״ד. קרכן, אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. ואם הורו בדבר שחייבין אשם ודאי פטורין, דכתיב באשם ודאי ואם נפש אחת וב"ד אין הם בכלל נפש אחת, ועוד דבאשמות אין בהם דין העלם דבר, דחייבין אשם ודאי על המזיד כשוגג (הוריות ח.). וכן המשיח. אין מביא פר אלא על העלם דבר שודוטו כרת ושגגתו חטאת, אבל במקום אשם ודאי חייב להביא אשם ודאי לפי שהוא בכלל נפש אחת, ולהכי השוה ללבור לחין מביה פר במקום השם, הבל השם יביה, כדתגן (שם ט.) אשם ודאי הנשיא המשיח והיחיד חייבין וב"ד פטורין (שם

סימן קסח סעיף ה: לב ד מיי שם פ״ב הל׳ ג ד סמג עשין שם טוש״ע שם סי׳ קסו ס״ו: לג ה מיי פי״ב מהלכות לג ה מיי

תוספות ישנים איפוך אנא דסברא היא להחמיר יותר שלא במקום מלוה ועוד דלגלות ערותה דמשמע דקרא סמיך אעליה דהוי לשון יבום שהוא במקום מלוה וא"כ יש

לומר במהום מלוה כני לונה בנוקום מנוה היא אסורה ולרתה מותרת. וקרא אשה אל אחותה לא תקח דמשמע שתיהם לה תקה דמשמע שנהים אסורות נוקים שלא במקום מצוה. א"ב לא יאמר עליה. מסברא כי פרכינן ערים. מסבות כי פוכיק מרישיה דקרא לסיפיה דכתיב ואשה אל אחותה לא תקח דמשמע שתיהן אסורות. וכתב לגלות ערותה דמשמע ערותה דוקא ודאי משנינן מסברא במקום מנוה היא אסורה ולרתה מותרת ושלא במקום מצוה שתיהן אסורות וא"ר כשנאמר עליה בא לחדש דבר שאין לנו לומר מסברא והיינו במקום מלוה שתיהן היא אסורה ולרתה מותרת: לצרור מפיק ליה רבי לכדר' שמעון. וא"מ כיון דר' לא מפיק לרות מללרור ומפיק ליה לגרת ערוה בזיקה לכדר' שמעון א"כ אזהרה שמענו עונש מנין דה"נ אמרינן לעיל (דף ג:) וקאמר ח"ל ונכרחו וא"כ השתא דלא מפקינן מללרור לרות לא כתיב כרת גבייהו וח"כ עונש מנין וח"ל דליכא רק אזהרה דא"כ לא לפטרו מחלינה לחייב לח נפסדר מחספה כמו דאמרינן לקמן (כ.) דחייבי לאוין חולנות. וי"ל דכיון דמפיק מללרור שום לרות כדקאמר ללרור כר׳ ערוה בזיקה מעתה בכל לרות נמי יש לנו להחשיבן ערוה להיות בכלל כרת דכתיב כי כל איש אשר התם דביאה ראשונה לא שריא רק על ידי דחיית הלאו אבל הכא דביאה

ראשונה היתה בהיתר גמור

ולהוליאה מיד לאחר ביאה: